

VLECHTWERK

(BAD NIEUWESCHANS, BEERTA, BLAUWESTAD, DRIEBORG, FINSTERWOLDE,
NIEUW BEERTA, NIEUWOLDA, OOSTWOLD)

oktober 2020

COLOFON

Pastoraat Nieuwolda-Oostwold

Pastor. T.J. Huizing-Piersma, Beneden Oosterdiep 132, 9645 LJ Veendam, tel. 0598 – 618674
tjhuizing@netvisit.nl

Pastoraat Reiderland

Dominee GW. vd Werff. Kroonpolder 1, 9688 RH Drieborg, tel. 06 45630082 / 0597 – 785405
driewerff@gmail.com

Kopij

Kopij voor het **november**-nummer kunt u inleveren tot en met maandag **26 oktober 12.00 uur** bij
KerkbladVlechtwerk@gmail.com

Het Vlechtwerk wordt uitgegeven onder verantwoording van de kerkenraad en verschijnt 10 keer per jaar in een oplage van 340 stuks. Vlechtwerk kost €7,50 per jaar; i.v.m. portokosten vragen we van postabonnees €35,- per jaar.

Het Vlechtwerk kunt u ook **via mail** toegestuurd krijgen: Graag uw e-mailadres doorgeven aan redactie via [**KerkbladVlechtwerk@gmail.com**](mailto:KerkbladVlechtwerk@gmail.com) Van deze digitale lezers vragen we een vrijwillige bijdrage.

Kerkdiensten

De meest actuele informatie over de diensten vindt u op

<https://dedollert.protestantsekerk.net>

De website wordt actueel gehouden en regelmatig verschijnt er nieuwe informatie of een nieuw artikel. Neem een kijkje!

Vlechtwerk
Jaargang 3, nr. 24
oktober 2020

De kerk van Nieuwolda.

11 september was het zover, de kerk van Nieuwolda werd overgedragen aan de Stichting Oude Groninger Kerken. Dat zou al in het voorjaar gebeuren maar ook daar gooiden Corona roet in het eten.

De overdracht ging, zoals vele evenementen, heel anders dan normaal.

Het aantal aanwezigen was afgestemd op de regels van de RIVM. Op gepaste afstand van elkaar en met weinig gasten.

De overdracht zelf verliep ook anders doordat de betrokkenen apart naar voren kwamen en moesten tekenen. Bij andere overdrachten zaten de mensen aan een tafel en tekenden samen met 1 pen. Nu had iedereen die moest tekenen een eigen pen.

Ik sta er redelijk realistisch in. Dit was een keuze die we, m.i., wel moesten maken. Toch deed het me wel wat en dan met name voor al die mensen die een groot verleden hebben met deze kerk.

Vele mensen zijn gedoopt, hebben belijdenis gedaan, en zijn getrouwd en begraven vanuit de kerk.

Misschien is het u opgevallen dat ik als aanhef “de kerk van Nieuwolda “ heb gebruikt. Dat is geen toeval of vergissing. Ik had het natuurlijk ook de protestantse gemeente kunnen noemen. Dit doe ik bewust niet.

De kerk behoort naar mijn idee ook toe aan een dorp, stad of buurt.

De kerk is een baken waar we ons op kunnen richten. Ik heb dezelfde woorden gebruikt tijdens de dienst waarin we het 300 jarig bestaan van de kerk vierden.

“ Het 1ste wat me te binnen schoot is een herkenningspunt. Wij zijn redelijk fanatieke fietsers en overal waar we, de 1ste keer komen, zoeken we naar een kerktoren. Dan weten we waar het centrum is. De kerk is vaak een dorps- en gezichtsbepalend gebouw. Fietsend door het land zie je de kerktorens vaak al in de verte en weet je dat je in de buurt van een dorp of stad bent “.

Eigenlijk een hele praktische gedachte. Doordenkend kan het ook een baken zijn waaraan je je vast kunt houden. Een vrijplaats voor iedereen die dat nodig heeft. Ik weet niet of we dat altijd hebben uitgedragen en of het zo ervaren is door de dorpingen.

Dat veel mensen in het dorp de kerk willen behouden blijkt wel uit het feit dat er redelijk snel een commissie is gevormd om zorg te dragen voor de kerk.

De kerk "behoort" nu echt toe aan de dorpingen. Het is de bedoeling dat er allerlei activiteiten gaan plaatsvinden. Te denken valt aan muziekkuitvoeringen, tentoonstellingen, maar ook kunnen we er nog kerkdiensten houden.

Ik denk dat we als gemeente blij mogen zijn met de overdracht en zeker blij mogen zijn met het behoud van de kerk, het kerkgebouw.

Gezien alle ontwikkelingen zal het hier niet bij blijven, er zullen, denk ik, meer kerkgebouwen overgedragen worden aan de Stichting Oude Groninger Kerken.

Is dat erg? Nee. Is dat jammer? Ja.

Gelukkig is het geloof beleven niet gebonden aan een gebouw en niet gebonden aan veel mensen bij elkaar. Natuurlijk is het mooi als we in een volle kerk zitten en samen voluit kunnen zingen.

Ik moet dan direct denken aan de woorden in Mattheus 18:20

"Waar 2 of 3 bijeenkomen in Mijn naam, daar ben Ik aanwezig".

Het maakt niet uit waar we bij elkaar zijn als we in de naam van Jezus bij elkaar zijn komt het goed.

De afgelopen maanden hebben we ervaren hoe het is om niet in de kerk te zitten. We hebben allemaal wegen gevonden om wel je geloof te beleven. Voor de een is dat thuis alleen, voor de ander is dat met je gezin en voor weer anderen was het toch in de kerk met de beperkingen die er zijn. Alle vormen zijn goed, zolang u er zich goed bij voelt.

We moeten nog even geduld hebben!

Namens de redactie Siemie

VAN UW PASTOR

En dan is het alweer eind september.

De zomer is weer voorbij, en het was een gedenkwaardige zomer.

Wij zijn een paar maal met de caravan weggeweest en mooi boven de rivieren gebleven.

Wat is Nederland ook prachtig.

Nee wij hebben niets te klagen, ook al zitten we in de coronacrisis.

Anderzijds weet ik dat het voor veel mensen erg is. Het ontberen van contact.

De eenzaamheid, stilte, verveling, armoede misschien. Deze periode heeft veel gevolgen.

En het is nog niet voorbij.....

Toch hebben we onlangs onze startdienst gehouden. Ook dat moest anders dan normaal.

Ds. Ariaan Baan en Ds. Gert Wybe vd Werff hadden deze dienst voorbereid. Beide heren hebben dit creatief en mooi gedaan. In elke kerk van de streekgemeente hadden we de zelfde liturgie. Hierin klonk, hoewel op afstand van elkaar, ook de verbondenheid met elkaar.

Door de dienst heen waren er vijf filmpjes te zien waarin een gemeentelid vertelt over wat voor hem of haar het goede leven is. Deze vijf gemeenteleden waren afkomstig uit de vijf gemeenten: Meeden, Scheemda, Midwolda, Oostwold en Winschoten.

De landelijke PKN heeft dit jaar als thema "Goed leven" Wat is goed leven? Die vraag is nog niet zo gemakkelijk en voor ieder kan dat ook iets anders zijn. De situatie op Lesbos doet ons weer voelen hoe goed we het hebben. Wij als kerk horen vaak over barmhartigheid, solidariteit, rechtvaardigheid. Deze waarden zijn ver te zoeken in deze vluchtelingencrisis. En ik schaam me voor hoe wij omgaan met medemensen hier in Europa. Het enige wat we kunnen is bidden en geld geven. De collecte was deze morgen dan ook voor de mensen op Lesbos.

Er zijn verschillende antwoorden op deze vraag; Wat is het goede leven?

Het is ook best een lastige vraag. Goed leven hangt ook vaak samen met je situatie.

Met wat je hebt meegemaakt, in welke fase van je leven je zit.
Ook ik heb de vraag hier en daar gesteld: Wat is goed leven; een paar antwoorden gezond zijn, dat het allemaal gaat zoals je eigenlijk wil.
Op het bedrijf op je werk. Dat ik in harmonie leef met de mensen om me heen.
Dat ik mijn verhaal kwijt kan en dat ik op mijn beurt ook kan luisteren.
Dat ik herstel na mijn ziekte, dat het steeds een beetje beter wordt.
Goed leven het omzien naar elkaar. Er zijn voor elkaar. U ziet veel verschillende antwoorden.

Goed leven heeft eigenlijk altijd te maken met die ander.
Voor de een meer met die Ander met een hoofdletter en voor iemand anders degene die je tegenkomt in je leven. De ander als naaste.

We zitten in een bijzondere vreemde tijd.
In het begin van de coronatijd was er solidariteit. You never walk alone.
Je loopt nooit alleen. Goed leven was een paar maanden geleden samen leven.
En nu.. het lijkt voorbij. Mensen worden ongeduldig, en willen weer terug naar normaal.
De polarisatie steekt de kop op, groepen die tegenover elkaar staan, wantrouwen.
We komen weer meer op voor ons eigen belang.
En we willen elkaar graag weer aanraken. Lijfelijk nabij zijn.

Het goede leven is iets waar we allemaal naar zoeken en verlangen.
Ieder heeft zijn eigen voorstelling van wat het goede leven inhoudt.
Soms verandert de voorstelling ervan door de ervaringen die je opdoet in de loop van je leven. Sommige mensen maken veel verdrietige dingen mee en hebben moeite het goede nog te zien. Het is dan goed om dat met elkaar te delen, ook in de gemeente.
Maar er kan ook goeds gebeuren in situaties waar je het niet verwacht, zoals die mevrouw met kanker die tegen me zei: goed is dat ik meer leef in het moment en beter kan relativeren.
Niet teveel plannen, alles kan zo weer anders zijn, en ik geniet van de kleine dingen en leef veel bewuster.

Als Jezus, te midden van zijn leerlingen en de schare die hem volgt, het goede leven ter sprake brengt, dan heeft hij het over het Koninkrijk van God. Immers, als ergens het leven goed is, dan is het waar God regeert. ' Het koninkrijk van God, dat klinkt misschien exclusief christelijk. Maar je kunt het ook 'het goede leven voor allen' noemen. (Manuela Kalsky).
De wereld hoeft geen kerk te worden maar een samenleving.
Het goede leven bestaat, niet als (onbereikbaar) ideaal, niet als utopie, maar als werkelijkheid, verborgen onder de oppervlakte van de akker van de wereld.
Daar ligt het goede leven als een schat verborgen. Wat geeft het leven zin, wat maakt het leven goed? Het is een vraag die volop speelt in de samenleving, signaleert scriba van de PKN René de Reuver. Hij zegt "Nederland is een van de meest welvarende landen ter wereld, maar welvaart garandeert geen goed leven.
Dat zien we in deze crisis: welvaart kan verdampen, werk kan wegvallen, gezondheid kan afbrokkelen. Het coronavirus bedreigt ons allemaal."
Wat is goed leven? Een van de mensen die deze vraag gesteld werd had veel droevige dingen meegemaakt en had vaak moeite het goede te vinden. Nadat haar man overleden was, dacht ze wat heeft mijn leven nog voor zin. Dit zei ze tegen haar dochter. Waarop die antwoordde. Mam je moet er nu zijn voor ons!
In de bijbel maakt God zich bekend met de naam Jahweh zo wil ik genoemd worden. Dit kun je vertalen met; ik zal er zijn .
Er zijn voor elkaar en voor God dat heeft volgens mij alles te maken met goed leven.

We hopen ondanks alles toch samen op een goed kerkenseizoen waarin we er kunnen zijn voor elkaar.

Een hartelijke groet van uw Pastor Tineke Huizing - Piersma

VANUIT HET ADERHUIS

*"God, schenk ons de kracht dicht bij U te blijven,
dan zal ons geen macht uit elkander drijven" (Lied 418:1)*

zongen we in de Startzondagdienst op 20 september. In vele woorden in deze dienst kwam wel tot uitdrukking dat “het goede leven” in de eerste plaats bij God te vinden is. Zo in het indrukwekkende getuigenis van Henriët Sabajo, één van de vijf mensen uit de Streekgemeente die gevraagd werd naar wat het goede leven is. Mocht u de beelden ook willen zien, kijkt u de tegelijk gehouden diensten van Winschoten of Scheemda dan terug via hun website.

Bij God blijven en bij elkaar blijven, dat lijkt me wel het devies voor het komende kerkelijk seizoen dat helaas nog in het teken blijft staan van beperkingen in de sociale omgang. Laten we dan ook alle mogelijkheden voor ontmoeting die ons resten ten volle benutten!

Dan stond er ook nog altijd een officieel moment van afscheid nemen van de gemeente van Bovensmilde te wachten. Dat vond uiteindelijk plaats op de avond van zaterdag 29 augustus. De organisatie had zich het hoofd gebroken hoe zo veel mogelijk mensen op veilige wijze in het kleine kerkgebouw te ontvangen. Maar het is ze gelukt, zelfs met een maaltijd en onder afwisseling van speeches en ludieke momenten beleefden we hartelijk afscheid. Een boek vol afscheidsbrieven en een kunstwerk van drie grote pijpen uit het orgel van het vroegere kerkgebouw gingen als tastbare herinneringen aan de jaren in Bovensmilde mee naar huis. En een bon voor een tuinmeubelset om “het goede leven” rond het Aderhuis verder te genieten.

Van Jan en Yvonne Drewel heb ik de correspondentie met de Groninger Kerkbode overgenomen. Berichten van onze gemeente voor dit blad kunt u dus voortaan naar mij sturen (driewerff@gmail.com).

Van 12 t/m 17 oktober hou ik vrij voor vakantie en is pastor Tineke Huizing aanspreekbaar voor het pastoraat in Reiderland.

Met een hartelijke groet,

Ds.Gert Wybe van der Werff

GRUNNEGER HOUKJE

‘Wees le mien Licht

Wees le mien Licht en laid mie deur joen macht
hol mie bie haand!

‘K Ben wied van hoes en duuster is de nacht
hol mie bie hand.

Hou woazeg ook de toukomst is veur mie
Wies le woar ‘k lopen mout en Licht mie bie.

Nait aaltied vroug ik Joe in vol vertroaw
hol mie bie hand.

Ik laip mien weg bie aigen licht, mor dou:
Woar was joen hand?

Mien Licht ging oet in mien ainzoamhaid
haar ik gain rust en von ‘K joen vrede naait.

Geef mie joen zegen, teun joen grode macht,
hol mie bie hand.

totdat ik dwaars deur’t duuster van de nacht
Kom in joen laand.

Den heb ik rust aan’t end van dizze tocht:
Joen Licht, joen hand, het mie noar hoes tou brocht.

Jaren geleden stond dit onder “Grunneger Houkje” in de Kerkbode

Ingezonden door Grietje Koetje

OVERDRACHT KERK NIEUWOLDA: verschillende bijdragen

door Annemieke Woldring, medewerker SOGK:

Uit het Innetje van maart 2020: 'Op vrijdag 17 april wordt de kerk van Nieuwolda overgedragen aan de Stichting Oude Groninger Kerken (SOGK).'

Inmiddels zijn we bijna vijf maanden verder en vond deze uitgestelde overdracht van de kerk daadwerkelijk plaats. Met een beperkt gezelschap, meer dan circa 30 mensen kunnen nu niet tegelijk in de kerk aanwezig zijn, waren we getuige van dit memorabele moment. Behalve de notaris mr. M.D.C. van der Laan waren een aantal kerkenraadsleden, leden van de nieuwe plaatselijke commissie, kerkgangers en medewerkers van de SOGK aanwezig. Zoals te doen gebruikelijk bij een overdracht van een kerk naar de SOGK ontrolde zich een kort programma in de kerk.

Organist Auke Zoer verving de oorspronkelijk geplande organist Piet Dijkhuis die onlangs een onfortuinlijke val maakte en daarom niet aanwezig kon zijn. Hij bespeelde bij binnenkomst van de gasten het Wenthinorgel. Een volgens zijn zeggen 'heel bijzonder en ook groot orgel' uit 1787 van bouwer Johann Friedrich Wenthin.

Jan Drewel, scriba van de Protestantse Gemeente De Dollert sprak bij de opening van de bijeenkomst o.a. de volgende woorden: "De vreugde voert ons naar dit huis waar 't woord aan ons geschiedt. "Na 302 jaar krijgt de kerk een andere eigenaar. Voor sommigen zal dat pijn doen, maar die pijn moeten we heel snel vergeten. De Stichting Oude Groninger Kerken is immers opgericht vanuit de kerken en zo blijven we toch een beetje eigenaar. De Stichting vierde kort geleden hun 50-jarig bestaan en de kerk is bij hen in zeer goede handen. Vanwege mijn donateurschap van al ruim 40 jaar kan ik dat zeggen. Tot slot: met een warm hart dragen we deze kerk over aan de Stichting Oude Groninger Kerken en zijn dankbaar dat op deze manier het kerkgebouw voor het dorp blijft behouden".

Het passeren van de overdrachtsakte door notaris van der Laan werd gevolgd door een kort woord door de voorzitter van de Stichting Oude Groninger Kerken de heer Pim de Bruijne. Hij vertelt o.a. over de Ol Kerke, ofwel de verdwenen Viertorenkerk uit de middeleeuwen in het Oldambt. Hij bevestigde dat de huidige kerk nu in goede handen is en dat deze gelukkig gebruikt blijft worden. Een Plaatselijke commissie bestaande uit allemaal vrijwilligers uit het dorp, gaat aan de slag met de invulling van de kerk. En ook de Protestantse Gemeente De Dollert blijft de kerk gebruiken voor de maandelijkse zondagse diensten. Hierna volgde een tweegesprek van Pim met de nieuwe directeur van de SOGK Patty Wageman. Voor haar is dit de eerste overdracht die ze in functie meemaakt. Zij bevestigde de opmerking van de voorzitter dat dit weer de eerste overdracht van een kerk is naar de SOGK sinds het uitbreken van het coronavirus in Nederland en dat vele plannen hierdoor gedwarsboemd werden. Maar het feit dat het project Kerk Open – de openstelling van kerken van de SOGK, ook zonder bezetting - de hele periode toch succesvol gedraaid heeft, stemde haar tot tevredenheid.

Gerard de Groot, voorzitter van de Protestantse Gemeente De Dollert feliciteert de SOGK met de nieuwe aanwinst waarna de voorzitter van de SOGK de bijeenkomst afsloot met bedankjes en bloemen voor een aantal medewerkenden aan deze geslaagde middag. Auke Zoer bespeelde nogmaals het orgel en we beëindigden de bijeenkomst met het stand zingen van het Grunnens laid. Hierna volgde nog een informele voortzetting met een hapje en een drankje waarna iedereen om circa 17.30 uur de kerk weer had verlaten.

Wij van Groninger Kerken bedanken iedereen die deze overdracht (mede) mogelijk hebben gemaakt en we wensen de nieuwe Plaatselijke commissie heel veel succes voor nu en in de toekomst en we zullen hier zeker niet voor het laatst zijn geweest!

Annemieke Woldring

(Groningen 16 september 2020)

door Jan Drewel - scriba PG De Dollert

Op vrijdag 11 september was het dan eindelijk zo ver: de kerk van Nieuwolda werd overgedragen aan de genoemde Stichting.

Door het coronavirus kon maar een beperkte groep mensen de officiële overdracht bijwonen. Dit is jammer, maar gezien de situatie in onze samenleving kon het eigenlijk niet anders.

We zijn blij dat alles geregeld is.

Mij was gevraagd de opening te doen en een stukje geschiedenis te vertellen. Mijn verhaal vindt u onder dit artikel zodat u het alsnog kunt lezen.

Het passeren van de akte gebeurde door notaris mr M.D.C. van der Laan uit Finsterwolde, waarna de vereiste handtekeningen werden gezet en de overdracht een feit was.

De heer Pim de Bruyne – voorzitter van de Stichting – deed hierna een bijdrage en vervolgens volgde er een tweegesprek met hem en de nieuwe directeur van de Stichting mevrouw Patty Wageman.

Vooraf en als afsluiting speelde de heer Auke Zoer een paar stukken op het mooie Wentthin orgel.

We sloten af met een hapje en een drankje.

We wensen de plaatselijke commissie die voor activiteiten moet zorgen in de kerk heel veel succes. Als kerkgemeenschap zullen wij in principe eens per 4 weken de kerk terug huren voor een kerkdienst.

De plaatselijke commissie bestaat voorlopig uit de volgende leden: Gerda Wierenga, Heiko Haan, Betsie Nuus en Otto Knottnerus.

het stukje geschiedenis uitgesproken bij de opening van de bijeenkomst:

*“De vreugde voert ons naar dit huis waar ‘t woord aan ons geschiedt.
Het openingsvers van lied 280 van ons prachtige Liedboek.*

Die vreugde is de laatste tientallen jaren echter dusdanig verminderd dat er nogal wat veranderingen hebben plaatsgevonden op kerkelijk gebied.

Rond de eeuwwisseling was de Protestantse Kerk van Nieuwolda in gesprek met de Gereformeerde kerk van Oostwold om te kijken naar de mogelijkheden van samenwerking. Reden: de vreugde om naar de kerkgebouwen te gaan op zondag was dusdanig verminderd in beide plaatsen dat zelfstandig voort gaan eigenlijk niet meer kon. Het leidde tot een voorzichtige samenwerking die langzaam werd uitgebreid en tot slot leidde tot een fusie. Een paar jaar geleden werd de samenwerking uitgebreid met de Protestantse Gemeente Reiderland en ook hiermee vond een fusie plaats in 2019.

Kerken met heel verschillende achtergronden werken nu in een goede sfeer samen en kerken in een cyclus van 4 weken in Nieuwolda, Oostwold, Finsterwolde en Nieuwes chans.

Hoe anders was het in het verleden: kerken zaten vol en in de 19e eeuw was het zelfs mogelijk dat een hele groep kerkleden de landelijke Hervormde Kerk verlieten en de Gereformeerde Kerken in Nederland werden. Ook in Nieuwolda gebeurde dat en werd er een aparte kerk gebouwd voor de Gereformeerden. In de 20e eeuw werd dit alles betreurd en kwamen de Hervormden en Gereformeerden geleidelijk weer samen. Het Gereformeerde Kerkje van Nieuwolda werd verkocht en is nu in gebruik als atelier door kunstenaar Yvonne Struijs.

In 2017 bespraken we op de kerkenraad van de Protestantse Gemeente Nieuwolda/Oostwold dat het bijna 300 jaar geleden was dat de kerk van Nieuwolda is gebouwd en dat we hieraan wat aandacht moesten schenken. Een concreet plan was er direct niet. Tot er bij mij het idee op kwam dat het mooi zou zijn als er een boek zou komen over 300 jaar Kerk Nieuwolda en dat dit mogelijk iets zou zijn voor een student van de Rijksuniversiteit. Contact gezocht met de Universiteit, format geschreven, binnen een week reageerde een studente positief en op 30 november 2017 toerde ik met dr. Mathilde van Dijk van de Universiteit en de studente door Oost Groningen en bezochten we de kerk van Nieuwolda, het voormalig Gereformeerde Kerkje en de kerk in Oostwold. Kort daarna dook ik met de studente de archieven in en het leek een mooie start van een mooi project. We bezochten later nog de Groninger Archieven, maar op de een of andere manier lukte het toch niet wat ik graag wilde: een mooie bijeenkomst in september 2018 met de uitgave van een boek over de kerk van Nieuwolda. Toch moest er wat gebeuren. Het was juni 2018 toen ik gebeld werd door Jan Kugel, dorpsgids en amateur historicus. We spraken af, wisten een paar mensen erbij te betrekken en het leidde vooral door Jan Kugel tot een mooie feestelijke avond op 25 september 2018 waarin we het 300 jarig bestaan van de kerk vierden. Veel dorpsbewoners waren erbij en we zongen ook nog het tweede couplet van eerder genoemd lied 280: Dit huis van hout en steen dat lang de stormen heeft doorstaan, waar nog de wolk gebeden hangt van wie zijn voor gegaan.

Afgelopen zondag liet ds. van der Werff dit lied nog zingen in deze kerk omdat het de laatste keer was dat wij als eigenaar van dit gebouw hier een kerkdienst hielden. In de toekomst gebeurt dit op huurbasis.

De verdere historie van dit gebouw: ik ben geen historicus, maar gelukkig is er nog wel veel kennis hierover. Bij dorpsgidsgids Jan Kugel, oud-journalist Cees Stolk, in het boerderijenboek Nieuwolda staat heel veel omschreven, er is gelukkig nog een deel van het archief en uiteraard ook bij de Groninger Archieven. Ook de eigenaar van het voormalig Gereformeerde Kerkje Yvonne Struijs kan verhalen vertellen omdat ze af en toe nog bezoek krijgt van nazaten van oud-predikanten,

En nu, na 302 jaar krijgt de kerk een andere eigenaar. Voor sommigen zal dat pijn doen, maar die pijn moeten we heel snel vergeten. De Stichting Oude Groninger Kerken is immers opgericht vanuit de kerken en zo blijven we toch een beetje eigenaar. De stichting vierde kort geleden hun 50-jarig bestaan en de kerk is bij hun in zeer goede handen. Vanwege mijn donateurschap van al ruim 40 jaar kan ik dat zeggen.

De overdracht aan de Stichting kost ons wel een behoorlijk bedrag, maar verlost ons ook van zorgen. De Stichting mag trouwens ook blij zijn: in persberichten werd melding gemaakt van overdracht van een eenvoudige zaalkerk, Dit klopt, maar er werd te weinig aandacht besteed aan het unieke orgel: geen van Oekelen, Freitag, Hinsz of Schnitger maar een zeer bijzonder Wenthin orgel. Dit hebben ze nog niet en dus mag de Stichting ook in hun nopjes zijn.

En nu verder. We blijven voorlopig eens per 4 weken kerken in dit mooie kerkgebouw. De verdere activiteiten worden overgedragen aan een plaatselijke commissie. We hopen dat er activiteiten blijven en ik heb daar alle vertrouwen in: we hadden hier al eens Jan Vayne en Ton Koopman in een stampvolle kerk. Dus wie weet wat er nog meer komt. We wensen de commissie veel succes.

Tot slot: met een warm hart dragen we deze kerk over aan de Stichting Oude Groninger Kerken en zijn dankbaar dat op deze manier het kerkgebouw voor het dorp behouden blijft.
Jan Drewel – scriba

foto's bij de overdracht:

bij de opening bijeenkomst

Gerard de Groot overhandigt de sleutel aan Pim de Bruyne van de SOGK tegen de "koopsom" van €1,-

TOELICHTING BIJ DE COLLECTES

Wilt u deze doelen steunen, ook als u niet in de kerk kunt komen? Maak dan uw gift over op NL46 RABO 0382 6033 11 t.n.v. Prot. Gemeente De Dollert onder vermelding van datum en doel van de collecte.

Zondag 4 oktober

1^e collecte: ISF-Oldambt

Het Interkerkelijk Sociaal Fonds Oldambt is een organisatie die opgericht is door tien verschillende geloofsgemeenschappen in de gemeente Oldambt. Doel van deze stichting is om mensen te helpen die in acute nood verkeren, omdat ze bijvoorbeeld uit huis gezet dreigen te worden, omdat hun identiteitspapieren verloren zijn gegaan of omdat ze in acute geldnood verkeren. Het ISF geeft vanuit haar noodfonds dan incidenteel financiële of immateriële steun. Zie hun website voor meer informatie: isf-oldambt.nl

2^e collecte: kerk

Zondag 11 oktober

1^e collecte: Nes Ammim

Nes Ammim is een christelijke nederzetting in Israël met als doel de christelijke verbondenheid met het Joodse volk vorm te geven op een wijze die kerk en Israël respecteert. Ze realiseert deze verbondenheid door christenen de mogelijkheid te bieden een periode in Israël te wonen, te werken en te leren, daarbij tevens de relatie van joden, moslims en christenen, van Joden en Palestijnen nader te leren kennen en waar mogelijk een positieve bijdrage tot een rechtvaardige en vreedzame samenleving in Israël te ondersteunen.

2^e collecte: kerk

3^e collecte: verwarming gebouwen

Zondag 18 oktober

1^e collecte: Kerk in Actie – Rwanda: Met zusters werken aan voldoende eten

De gemeenschap van zendingsdiaconessen in Rwanda telt ongeveer veertig zusters. Zij willen een christelijk getuigenis voor hun omgeving zijn. De zusters werken als lerares, verpleegster en kerkelijk werkster in de dorpsgemeenschappen om hen heen. Ze bieden ook een landbouwprogramma en een trainingscentrum voor kleine boeren om de voedselzekerheid en onderlinge samenwerking in de regio te verbeteren. Zo helpen zij de allerarmste boerinnen en boeren om hun economische positie te verbeteren, zodat zij hun gezin kunnen voeden en geld hebben om hun kinderen naar school te laten gaan.

2^e collecte: kerk

3^e collecte: diaconie plaatselijk

De opbrengst van deze collecte is bestemd voor het diaconale werk vanuit onze eigen gemeente. Denk daarbij aan de bloemengroet vanuit de kerk, het kerstgeschenk voor de ouderen, het diaconaal quotum, een attentie voor mantelzorgers en de paasgroetenactie.

Zondag 25 oktober

1^e collecte: Nederlands Bijbel Genootschap

Het Nederlands Bijbelgenootschap houdt zich bezig met de vertaling van de Bijbel, verspreiding van Bijbels en voorlichting over de Bijbel. Samen brengen we de Bijbel dichtbij! In binnen- en buitenland, in nieuwe vormen en talen en voor nieuwe generaties.

2^e collecte: kerk

3^e collecte: onderhoud gebouwen

BOEKENMARKT 12 SEPTEMBER

De boekenmarkt stond dit jaar gepland voor 6 juni, maar kon toen door coronamaatregelen niet doorgaan. Ons plan was om de markt maar gewoon een jaar uit te stellen, maar gedurende de zomer kregen we heel veel boeken aangeboden. Na overleg met de gemeente en na overleg tussen de boekenmarktcommissie en de voorzitter en scriba van de kerkenraad, besloten we om de boekenmarkt toch nog in 2020 te houden en wel tijdens de Open Monumentendag.

Er kwam bij de organisatie dit keer wel wat meer kijken dan anders, vanwege de extra maatregelen die we met het oog op corona moesten nemen. Denk hierbij onder andere aan het instellen van eenrichtingsverkeer en een inrichting waarbij bezoekers 1,5 meter afstand konden houden. We wisten vooraf ook niet goed wat we konden verwachten van deze dag. Zouden er veel mensen thuis blijven, omdat ze niet tussen veel andere mensen willen zijn? Of zouden mensen juist blij zijn dat er weer wat georganiseerd wordt en daarom juist komen? Ook hadden we niet veel tijd om reclame te maken, aangezien we eerst een persconferentie vanuit de overheid af moesten wachten om er zeker van te zijn dat evenementen niet weer verboden zouden worden.

Gelukkig verliep het 12 september uiteindelijk allemaal heel goed! Het weer was mooi, pas rond half drie / drie uur kregen we te maken met regen. En de bezoekers kwamen volop, kochten flink boeken en genoten van de huisgemaakte soepen, taarten en cakes. Uiteindelijk leverde ons dit een mooie opbrengst op. Iets minder dan vorig jaar, maar gezien de omstandigheden een erg mooi bedrag.

Van verschillende bezoekers kregen we de vraag of we niet vaker boekenmarkten konden organiseren. Aanbod aan boeken, films en muziek hebben we genoeg (we hebben nu al weer nieuwe tassen vol gekregen) – dus misschien komen er volgend jaar wel twee boekenmarkten..!

Voor nu willen we alle mensen bedanken die iets ingeleverd hebben, die mee hebben geholpen met alles klaarzetten, die taarten, cakes en soep gemaakt hebben, die meegeholpen hebben met de verkoop en natuurlijk al die mensen die boeken/muziek/films/spellen gekocht hebben!

Hartelijke groet, de boekenmarktcommissie Marco en Paul Meijer, Yvonne en Ruth Drewel

CONCERT ZONDAGMIDDAG 25 OKTOBER

.....in de kerk van Oostwold

Zondagmiddag 25 oktober om 15.00 uur is het volgende concert in de kerk van Oostwold. Deze keer geen duo, trio of kwartet maar een uitvoering van de

Goldbergvariaties van Johann Sebastian Bach.

De Goldbergvariaties zijn wereldberoemd en worden deze middag uitgevoerd door Pieter Dirksen op klavecimbel.

Hij bespeelt een klavecimbel van Sebastián Nuñez (Utrecht, 1996) gebouwd naar een instrument van Johannes Ruckers (Antwerpen, 1638).

Pieter Dirksen speelde eerder klavecimbel in onze kerk begin dit jaar tijdens een optreden van het Margaretha Consort.

In 1741 sloot **Johann Sebastian Bach** zijn vierdelige Clavier-Ubung af met een groots opgezet variatiewerk waarmee hij, na het uitstapje naar het orgel in deel III, weer terugkeert bij het (tweemanualige) klavecimbel waarvoor ook de delen I en II geschreven zijn. Omdat de dertig variaties volgens traditie voor de jonge Johann Gottlieb Goldberg gecomponeerd zouden zijn om Graaf Keyserlingk door diens slapeloze nachten heen te helpen staat dit werk te boek als de *Goldbergvariaties*. Waarschijnlijker is echter dat Bach het werk vooral heeft geschreven voor zijn geliefde oudste zoon Wilhelm Friedemann, die een uitzonderlijk virtuoos moet zijn geweest en die de leraar was van Goldberg.

Pieter Dirksen geeft recitals op klavecimbel en orgel en speelt continuo in diverse ensembles. Hij studeerde muziekwetenschap en publiceerde een groot aantal artikelen en edities op het gebied van de barokke muziek. Hij promoveerde in 1996 cum laude op een proefschrift over

de klaviermuziek van Jan Pieterszoon Sweelinck. Daarnaast zijn vooral zijn talrijke studies betreffende de muziek van Johann Sebastian Bach bekend geworden. Bachs muziek staat al sinds zijn jeugd in het centrum van zijn muzikale universum, maar daarnaast heeft hij zich ook altijd sterk aangetrokken gevoeld tot de rijkdommen van de zeventiende eeuw: de Engelse virginalisten, Sweelinck, de Noordduitse school, Froberger, het mediterrane repertoire, de Franse 'klassieke' traditie.

Hij treedt heel vaak op als klavecijnist, organist en continuo speler. Ook is hij titulair organist van het historische Severijn orgel in de Martinuskerk van Cuijk.

Hij heeft diverse cd's uitgegeven met muziek van o.a. Schenck, Scheidemann, Couperin en Bach.

Een middag voor liefhebbers van Bach waarbij een hoog muzikaal gehalte garant staat. Het concert duurt inclusief pauze een kleine 2 uur.

Entree: 12,50 euro. Reserveren is verplicht: dit in verband met het maximale aantal bezoekers door de coronamaatregelen. Hierom ook geen korting in de voorverkoop. De Gemeente Oldambt heeft toestemming verleend voor het concert.

Verdere informatie en reservering bij:

Jan Drewel

email: dreweljan@gmail.com

tel 06-12860823

AGENDA DE DOLLERT

05 oktober	19.30	vergadering kerkenraad in Ons Gebouw
21 oktober	19.30	vergadering streekkerkenraad in Meeden
26 oktober	19.00	redactievergadering bij Siemie, kopij voor 12 uur aanleveren

SOLIDARITEITSKAS oproep aan gemeenteleden

'Gemeenten helpen elkaar'

Door aan gemeenteleden een bijdrage te vragen voor de Solidariteitskas houden we de onderlinge solidariteit tussen gemeenten in ere. Zo ondersteunen gemeenten elkaar om levendig en krachtig midden in de wereld te staan. Sommige gemeenten lopen tegen grenzen aan. Aan ideeën ontbreekt het niet, maar wel aan menskracht, ruimte of geld. Voor hen is er de Solidariteitskas. Daarnaast is deze kas er ook voor gemeenten die vernieuwende ideeën hebben, die kansen zien om nieuwe wegen in te slaan.

De Solidariteitskas wordt gevuld door een vaste jaarlijkse bijdrage te vragen aan alle belijdende leden van de kerk.

Het innen van deze bijdrage doen wij in onze gemeente door een oproep te plaatsen in het kerkblad en u te vragen € **10,- per belijdend lid** over te maken naar IBAN rekening **NL32 RABO 0134 3869 65** t.n.v. Prot. Gemeente De Dollert, met als vermelding: Solidariteitskas 2020 en uw naam.

Wij verzoeken u het bedrag **vóór 31 oktober a.s.** over te maken.

Bij voorbaat hartelijk dank !

Hilda Huizinga, boekhouder

VANUIT DE STREEKGEMEENTE

Streekgemeente Oost-Groningen: hoe verder?

In oktober heeft mevr. Jenneke Span, gemeenteadviseur, gesprekken met elke kerkenraad en met de pastores over de toekomst van de streekgemeente. Omdat we het belangrijk vin-

den om de gemeenteleden hierover in te lichten, geven we via de kerkbladen informatie. Ongetwijfeld zal ook elke plaatselijke kerkenraad de gemeenteleden informeren op de gemeentevonden of in een gemeenteberaad.

Terugblik

In de eerste kerkdienst van de streekgemeente Oost-Groningen (september 2017) zei ds. Richard Offringa dat het thema 'een open huis' zo prachtig aangeeft wat de streekgemeente wil zijn: een huis voor mensen. Niet alleen op zondag in de kerk maar ook in diaconaat, pastoraat en vieren, in solidariteit en verbondenheid in tijden van vreugde en voorspoed en in de zorgen en de kwetsbaarheid die we kennen als kerk in Oost-Groningen.

Terugkijken op de afgelopen drie jaar is er veel gerealiseerd waar we dankbaar voor zijn: de vorming van het pastoresteam, de streekdiensten, het gezamenlijk optrekken van de diaconieën in de streekdiaconie en natuurlijk de activiteiten van OVER DE BRUG.

De gemeenteleden hebben elkaar leren kennen en voor velen geldt dat het gemakkelijker is geworden om ook buiten de eigen woonplaats naar kerkdiensten en bijeenkomsten te gaan.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Op bestuurlijk vlak is de betrokkenheid op elkaar gegroeid en de streekkerkenraad vindt dat het nu tijd is om in de bestuurlijke structuur van de streekgemeente een volgende stap te zetten.

Begin dit jaar is in elke kerkenraad besproken hoe en in welk tempo de samenwerking in de streekgemeente geïntensiveerd kan worden: welke bestuurlijke taken kunnen aan de streekkerkenraad worden overgedragen en welke kerkelijke activiteiten wil men plaatselijk houden en wat kan in het verband van de streekgemeente?

Omdat de reacties divers zijn en de situatie per gemeente verschilt, is het niet zo simpel om hierin besluiten te nemen. Daar komt bij dat er sinds de laatste kerkordewijzigingen (KERK 2025) in de landelijke kerk nieuwe mogelijkheden zijn voor samenwerking op bestuurlijk vlak die wellicht ook voor ons toepasbaar zijn.

Kortom we vonden het tijd om externe deskundigheid in te schakelen en hebben op advies van de classispredikant ds. J. Hommes, mevr. Jenneke Span benaderd.

Zij was tot de reorganisatie bij het Dienstencentrum van de PKN, senior gemeenteadviseur en werkt nu als zelfstandige. Zij heeft ruime ervaring in het ondersteunen en begeleiden van kerkelijke organisaties in veranderingsprocessen.

Na de gesprekken in oktober zal zij haar bevindingen met de streekkerkenraad bespreken en een plan van aanpak schrijven. Dat plan wordt vervolgens met alle betrokkenen besproken en uiteraard zult u als gemeentelid, ook geïnformeerd en gehoord worden. Voor vragen kunt u altijd terecht bij de streekkerkenraad of bij uw eigen kerkenraad.

Namens de streekkerkenraad, Geesje Koers (scriba)

Dienst 1 november

Op zondag 1 november is er om 9.30 uur een gezamenlijke dienst in de Vennekerk in Winschoten en de voorganger is ds. B.L. van der Woude. Deze dienst staat in het teken van Hervormingsdag.

In de Vennekerk is plaats voor ruim 100 mensen en aanmelden voor deze streekdienst is nodig. Mocht blijken dat er (veel) meer dan 100 aanmeldingen zijn, dan is er een tweede locatie waar u naar toe kunt. Berichtgeving hierover komt in de kerkbladen van november, op de website van uw gemeente en op de facebookpagina van de streekgemeente.

Aanmelden voor de dienst in de Vennekerk kan bij de scriba van Winschoten, mevr. B. Haan: scriba@pg-winschoten.nl of bij de scriba van de plaatselijke gemeente: Jan Drewel pgdedolert@gmail.com.

Agenda Bezinning & Cultuur Oktober

7

Gespreksgroep 'de bijbel in het midden' om 14.30 uur in het Karspel
In Bellingwolde o.l.v. van ds. Wolf Jöhlinger (Wolf23@ziggo.nl, tel. 0597672502)

13

Gespreksgroep senioren met lunch

De broodnodige gesprekken over het Onze Vader kwamen in maart abrupt tot een einde. Vanaf deze maand doen we een nieuwe poging. Aanvang: 12.30 in Ons Gebouw. We beginnen met een lunch (we zitten op anderhalve meter afstand van elkaar). Wie alleen aan de gesprekken mee wil doen, kan om 13.45 aanschuiven. Aanmelding bij ds. Bert L. van der Woude Kosten (voor de lunch): € 5,- pp.

14

Meditatief dansen om 10.00 uur in de Ontmoeting of de Verbinding.

Aanmelding bij Ulrike Neumann (Ulrike Neumann 0049-4903-9095700, ulrike.neumann3@ewetel3). Kosten: € 10,- pp.

Wereldkeuken om 17.30 uur in Ons Gebouw

Een culinaire wereldreis aan tafel. Dit keer met gerechten uit de Indiase keuken. Vanwege de coronamaatregelen in twee bedrijven, met maximaal 20 mensen per avond op anderhalve meter afstand. Aanmelding via Ellen Smid (ellensmid@hotmail.com, tel. 0597-416106) of ds. Bert L. van der Woude (blvanderwoude@planet.nl, tel. 0597-422112).

15

Wereldkeuken om 17.30 uur in Ons Gebouw.

Tweede avond met gerechten uit de Indiase keuken met maximaal 20 mensen aan tafel. Aanmelding: zie hierboven bij 14 oktober

Gespreksgroep: Hoe zullen we leven (Christelijke kijk op actuele thema's)
o.l.v. van ds. Simon Rienstra in de Evangelisch Lutherse Kerk in Nieuwe Pekela.
Aanvang: 19.30 uur. Aanmelding bij ds. Rienstra (simonrienstra@outlook.com, tel. 596-769055)

21

Stiltewandeling in Meeden om 9.30 uur

Dit seizoen vanuit de dorpskerk in Meeden. Na een korte viering volgt een wandeling in drie etappes: verstillig – verdieping – verbinding. Zelf brood meenemen. Voor soep wordt gezorgd. Kosten: € 5,- pp. Aanmelding via pastor Tineke Huizing (tjhuizing@netvisit.nl, tel. 0598-618674)

23

Meditatief dansen om 19.30 uur in de Ontmoeting of de Verbinding.

Aanmelding bij Ulrike Neumann (Ulrike Neumann 0049-4903-9095700, ulrike.neumann3@ewetel3). Kosten: € 10,- pp.

28

Meditatief dansen om 10.00 uur in de Ontmoeting of de Verbinding.

Aanmelding bij Ulrike Neumann (Ulrike Neumann 0049-4903-9095700, ulrike.neumann3@ewetel3). Kosten: € 10,- pp.

Muziek beluisterd en toegelicht door Matthieu ter Horst.

Muziek is vaak op een of andere manier verbonden met tekst. Bij de symfonische gedichten van Smetana zijn dat Tsjechische volksverhalen.

Programma: Grieg: Cellosonate en Holberg Suite.
Smetana: 3 Symfonische gedichten.

Aanvang: 19.30 uur in Ons Gebouw.

BIJBELLEESROOSTER OKTOBER			
donderdag	1 oktober	Daniël 5:1-12	Een teken aan de wand
vrijdag	2 oktober	Daniël 5:13-6:1	Afgeschreven
zaterdag	3 oktober	Daniël 6:2-10	Machtsmisbruik
zondag	4 oktober	Daniël 6:11-18	Voor de leeuwen gegooïd
maandag	5 oktober	Daniël 6:19-29	Wie een kuil graaft voor een ander, valt er zelf in.
dinsdag	6 oktober	Psalm 115	De HEER leeft
woensdag	7 oktober	Matteüs 20:1-16	Goed betaald
donderdag	8 oktober	Matteüs 20:17-34	Oog voor elkaar
vrijdag	9 oktober	Psalm 122	Vredesmars
zaterdag	10 oktober	Ezra 1:1-11(-2:70)	Belofte vervuld
zondag	11 oktober	Ezra 3:1-13	Opbouwwerk
maandag	12 oktober	Ezra 4:1-16	Geen samenwerking
dinsdag	13 oktober	Ezra 4:17-5:5	Geen bouwvergunning
woensdag	14 oktober	Ezra 5:6-17	In beroep
donderdag	15 oktober	Ezra 6:1-5	Oude papieren
vrijdag	16 oktober	Ezra 6:6-12	Toestemming
zaterdag	17 oktober	Ezra 6:13-22	Oplev(er)ing
zondag	18 oktober	Matteüs 21:18-22	Vruchteloos
maandag	19 oktober	Matteüs 21:23-32	Bevoegd gezag
dinsdag	20 oktober	Matteüs 21:33-46	Wie krijgt de erfenis?
woensdag	21 oktober	Matteüs 22:1-14	Uitnodigingen
donderdag	22 oktober	Matteüs 22:15-22	Belastingregel
vrijdag	23 oktober	Matteüs 22:23-33	Levensantwoord
zaterdag	24 oktober	Psalm 110	Priester-Koning
zondag	25 oktober	<i>Bijbelzondag</i> Nehemia 7:72b-8:12	Persoonsregister gevonden
maandag	26 oktober	Nehemia 8:13-18	Zijn de papieren in orde?
dinsdag	27 oktober	Nehemia 9:1-17	Droog je tranen
woensdag	28 oktober	Nehemia 9:18-28	Lessen trekken uit de geschiedenis
donderdag	29 oktober	Nehemia 9:29-10:1(28)	Schuldbewust
vrijdag	30 oktober	Nehemia 10:29-40	Contract
zaterdag	31 oktober	Psalm 43	Hoop op God

Lieve vrienden en vriendinnen,

De ellende van de mensen uit het afgebrande Moria heeft velen van ons geraakt.

Je dacht niet dat het erger kon dan dat kamp, maar het kon. Dertienduizend mensen op de vlucht voor de vlammen, zelfs geen provisorisch zeiltje meer als dak boven hun hoofd. Mannen en vrouwen. Moeders met kinderen. Weeskinderen. Vrouwen met pasgeboren baby's lagen langs de kant van de weg. In Europa, ja in Europa, in 2020. Je zou het niet voor mogelijk houden.

We zijn in Europa, en in Nederland, onder de grens beland. Onder de grens van het aanvaardbare, van humanitaire waarden en normen, van naastenliefde. We zien mensen verdrinken in ellende, maar weigeren een reddingsboei uit te gooien. Want stel je voor dat ze bij ons aan wal komen.

Terwijl ik deze brief schrijf, ontvang ik bericht dat een jonge, zwangere vrouw zich in het nieuwe kamp van het leven heeft beroofd. Welk een wanhoop moet zij hebben gevoeld om tot die daad te zijn gekomen... Afgrijselijk. Het beneemt me de adem.

Lieve vrienden en vriendinnen, het is niet dat we niet al veel ellende gezien hebben in de wereld. Dat is niet wat mij, en velen van jullie, nu zo treft. Het is dat dit is iets is dat wij als Europa, als Nederland, actief mede hebben veroorzaakt. Dat is wat ons schokt.

Wij zijn er mede verantwoordelijk voor dat deze mensen daar zitten en onder welke omstandigheden ze daar zitten. Wij zijn er medeverantwoordelijk voor dat de honderden alleenstaande kinderen in dat kamp moeten zien te overleven, alleen beloften krijgen - geen bescherming, geen vooruitzicht op een betere tijd.

In de TussenVoorziening in Eelde, waar INLIA statushouders voorbereidt op hun leven in Nederland, is het overbrengen van Nederlandse normen en waarden een belangrijk onderdeel van het programma. Wat moeten wij hen hierover vertellen? Wat moeten wij hen meegeven over de humanitaire waarden en normen die Nederland hanteert? Welke moraliteit resteert ons?

Wat mij een sprankje hoop geeft, is het optreden van de Duitse bondskanselier Angela Merkel. Zij sprak van een menselijke tragedie en zei: "De toestand daar is ons onwaardig." Deze woorden zijn mij uit het hart gegrepen. Merkel stáát voor haar beginselen, gelukkig, en voegt daad bij het woord: Duitsland neemt ruim 1550 extra vluchtelingen op (honderden kinderen en hun gezinnen).

Een week eerder had Duitsland al laten weten dat 150 alleenstaande kinderen welkom waren. Zelfs de Beierse premier Söder (die zich eerder kante tegen Merkels 'wir schaffen das'), zegt nu dat het een christelijke plicht is te helpen.

In Nederland gingen mensen de straat op om te betogen voor de opname van vluchtelingen uit Moria. Onder andere in Utrecht, Nijmegen, Amsterdam en Groningen.

Veel van die demonstraties haken aan bij 500kinderen.nl: de petitie waarin kerken, hulporganisaties, gemeenten, politieke partijen, prominenten en 'gewone' burgers al sinds begin juni het kabinet oproepen om 500 alleenstaande vluchtelingkinderen uit Griekse kampen op te nemen. Heeft u het nog niet gedaan, dan roep ik u bij deze op om de petitie alsnog te ondertekenen.

Laat deze kinderen niet zitten, maar maak u er met ons hard voor om hen te ondersteunen en een toekomst te bieden.

Ook al van vóór de brand, stamt de oproep van bijna 900 voorgangers aan parlementariërs van CDA en CU om zich in te zetten voor de vluchtelingkinderen. Het heeft er tot nu toe niet toe mogen leiden dat de Nederlandse regering het voorbeeld van Merkel volgt.

Maar ik wil de moed niet opgeven. Het is onze plicht als christen om mensen in nood te helpen, om te blijven aandringen op een menswaardig bestaan voor alle mensen, ons blijvend ervoor sterk te maken dat we de vreemdeling in onze poorten een dak boven zijn hoofd, compassie en zuurstof bieden. Of die poorten nu in Griekenland staan, of hier.

Pas goed op uzelf en uw dierbaren in deze tijd, pas op ons moreel besef en laten we blijven omzien naar degenen in nood. Warme groet, John W.R. van Tilborg, Directeur INLIA

Streekgemeente Oost-Groningen

Ter informatie de bereikbaarheidsgegevens van de streekkerkenraad en de colleges.
Als er vragen zijn over de streekgemeente, kunt u altijd contact opnemen.

Streekkerkenraad

Watze Bokma   voorzitter   watzebokma@hotmail.com

Ds. Gert Wybe van der Werff is bij de vergaderingen van de streekkerkenraad en het moderamen aanwezig.

Colleges streekgemeente

Streekcollege van kerkrentmeesters, voorzitter Frans Engelage, frans.engelage@hetnet.nl

Streekcollege van diakenen, voorzitter Ruth Drewel, ruthdrewel@hotmail.com

Vergaderdata streekkerkenraad seizoen 2020-2021.

De geplande data zijn: 21 oktober, 20 januari, 17 maart, 26 mei, 7 juli

Actueel nieuws over de streekgemeente is te volgen via de facebookpagina (Protestantse-Streekgemeente-Oost-Groningen)

PROTESTANTSE GEMEENTE DE DOLLERT

KERKDIENSTEN: oktober 2020

			Voorganger	Organist	Bijzonderheden
4-okt.	9.30	Oostwold	Ds. G.W. v.d. Werff	P. Datema	Midwolda te gast
11-okt.	9.30	Finsterwolde	Ds. A. Velema	W. van Veelen	
18-okt.	9.30	Nieuwolda	Pastor T. Huizing-Piersma	P. Datema	
25-okt.	9.30	Bad Nieuweschans	Ds. S. Hiemstra	mw. E. de Boer	
1-nov.	9.30	Winschoten (VK)	Ds. B.L. v.d. Woude		streekdienst

Voor informatie w.b. collectedoelen kijkt u op pagina 11.

De bekende richtlijnen blijven van kracht.

Voraf aanmelden voor de diensten is zeer wenselijk, zodat we ongeveer weten hoeveel mensen er komen. Mocht u vergeten hebben te reserveren, dan kunt u toch gewoon komen. Aanmelding bij scriba Jan Drewel via tel 06-12860823 of pgdedollert@gmail.com.

De diensten zijn te beluisteren via www.kerkomroep.nl kijk daar bij PG De Dollert of bij Oostwold.

